

1. V urně máme tři kuličky a každá z nich má bílou nebo černou barvu. V každém kroku náhodně vytáhneme jednu kuličku. S pravděpodobností $\frac{1}{2}$ ji vrátíme zpět do urny a s pravděpodobností $\frac{1}{2}$ místo ní do urny dáme kuličkou opačné barvy. Označme X_n počet kuliček bílé barvy v urně po n -tém kroku pro $n \in \mathbb{N}_0$.

- (a) Uvědomte si, že $\{X_n\}$ je homogenní Markovův řetězec. (0 bodů)
- (b) Sestavte matici pravděpodobností přechodu. (1 bod)
- (c) Klasifikujte stavy řetězce. (1 bod)
- (d) Najděte stacionární rozdělení (pokud existuje). (2 body)
- (e) Spočítejte absolutní pravděpodobnosti po jednom kroku při rovnoměrném počátečním rozdělení (na množině $\{0, 1, 2, 3\}$). (1 bod)

2. Mějme markovský řetězec s množinou stavů $\{1, 2, 3, 4, 5\}$ a s maticí pravděpodobností přechodu

$$\mathbb{P} = \begin{pmatrix} \frac{1}{2} & 0 & \frac{1}{4} & 0 & \frac{1}{4} \\ \frac{1}{6} & \frac{1}{3} & \frac{1}{6} & \frac{1}{3} & 0 \\ \frac{1}{3} & 0 & \frac{2}{3} & 0 & 0 \\ 0 & \frac{2}{3} & \frac{1}{6} & 0 & \frac{1}{6} \\ 0 & 0 & \frac{1}{2} & 0 & \frac{1}{2} \end{pmatrix}$$

- (a) Klasifikujte stavy řetězce. (1 bod)
- (b) Najděte stacionární rozdělení (pokud existuje). (2 body)
- (c) Najděte matici U pravděpodobností absorpce do množiny trvalých stavů. (2 body)

3. Mějme markovský řetězec s množinou stavů $\mathbb{N}_0$ a s maticí pravděpodobností přechodu

$$\mathbb{P} = \begin{pmatrix} \frac{1}{2} & \frac{1}{2} & 0 & 0 & 0 & \dots \\ \frac{1}{3} & \frac{1}{3} & \frac{1}{3} & 0 & 0 & \dots \\ \frac{1}{3} & 0 & \frac{1}{3} & \frac{1}{3} & 0 & \dots \\ \frac{1}{3} & 0 & 0 & \frac{1}{3} & \frac{1}{3} & \ddots \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \ddots & \ddots \end{pmatrix}$$

Klasifikujte stavy řetězce a najděte stacionární rozdělení (pokud existuje). (5 bodů)